Menighetsbladet for

AUDNEDAL

Nr. 1 2022. 4. årgang

- **Biskopens besøk,** side 4–6
- **Et wonderfult liv,** side 12–13
- **Ada Sofie Austegard – livet er et valg,** side 16–17

Kusymre - Primula vulgaris
Foto: Åse Marit Sjøberg.

Kirkekontoret

Sted: Konsmo kommunehus

Daglig leder i Konsmo og Grindheim menigheter.: Ingunn Birkeland
Kontortid: mandag, tirsdag og torsdag kl. 10-14.
Tlf: 919 19 819

Bruk gjerne e-post utenom kontortid:
ingunn.birkeland@lyngdal.kirken.no

Sokneprest: Geir Ola Tveit
Mobil: 958 08 836
E-post: geir.ola.tveit@lyngdal.kirken.no

Nettside: www.lyngdal-kirken.no

Audnedal menighetsblad
Utgitt av soknerådene i Grindheim og Konsmo.
Opplag: 790
Send gjerne inn stoff til bladet eller kontakt noen i redaksjonen om ting som kan ha interesse.
Innleveringsfrist neste blad:
1. juni 2022.

Redaksjon:
Ragnhild Huseby Solås
Lise Finseth Løland
Sissel B. Håland
Ingunn Birkeland
Geir Ola Tveit
Liv Birkeland (redaktør)
Mobil: 930 56 787
Epost: birkeland3112@gmail.com

Bladbunad/trykk: Sjograf as

Gaver til bladet mottas med stor takk!
Konto: 3108 20 07450
VIPPS: 508586

Besøk nettsiden: www.lyngdal-kirken.no

DÅ LYSET GJEKK OPP

Dei sprang saman, men den andre læresveinen sprang fortare enn Peter og kom først til grava. Han bøygde seg inn og såg linkleda som låg der, men han gjekk ikkje inn i grava. Simon Peter følgde etter, og han gjekk inn. Han såg linkleda som låg der, og duken som Jesus hadde hatt over hovudet. Den låg ikkje saman med linkleda, men samanrulla på ein stad for seg. Då gjekk den andre læresveinen òg inn, han som var komen først fram til grava. Han såg og trudde. For endå hadde dei ikkje skjøna det Skrifta seier, at han måtte stå opp frå dei døde. Johannes 20, 4-9

Nokre gonger skjer det at ein plutseleg skjøner noko som før var uforståeleg. Det er ei aha-oppleving. Dei to læresveinane hadde ei slik oppleving. Peter og Johannes (namnet er ikkje nemnt, men det var truleg Johannes som var så beskjeden at han ikkje røpte sin identitet) fekk sjå at grava var tom. Liket var borte, og duken som hadde ligge over hovudet, var rulla pent saman. Jesus var stått opp frå dei døde.

Det var ei konkret hending som fekk lyset til å gå opp. Trua vår bygger på det: Konkrete hendingar. Gud grip inn i historia og gjer noko. Det byrja julenatt. Jesus vart fødd i Betlehem. Gud kom inn i verda. Gud vart ein av oss.

Så vart han vaksen, og han viste menneska kva Guds rike er. Sjuke blei friske. Blinde fekk synet att og døve kunne høyra. Dei som var utstøytte blei tekne inn i fellesskapet. Dei som låg nede blei reiste opp, både i bokstaveleg og overført tyding.

Guds rike var ikkje ein ide eller nokon teoretisk konstruksjon. Folk fekk oppleva på eigen kropp at det var ein realitet.

Så kom påska. Hendingane er sterke og avgjerande. Skjærtorsdag samlar Jesus sine næraste medarbeidarar til måltid. Fellesskapet vert markert. Alle vert inkludert. Dette er sist gong her på jord. Neste gong blir i æva.

Langfredag døyr Jesus. Han kunne ha valt eit fredeleg liv som snikkar i Nasaret. I staden valde han døden på krossen. Vi kan undrast over årsaka. Var dette naudsynt? Men vi kan og sjå konsekvensane av det som skjedde: Jesus har kjent all smerte, og han veit korleis eit lidande menneske har det. Dei syndene vi har gjort, kan bli tilgjevne. Og Jesus syner sin uendelege kjærleik. Han hadde ikkje valt krossen dersom han ikkje hadde elska oss.

Så kjem gledas dag, då lyset gjekk opp. Læresveinane fekk sjå det tydeleg: Grava var tom. Sidan fekk dei møta den oppstadne. Det var verkeleg!

Guds kjærleik er sterkare enn døden. Livet sigra. Vi har fått ei håp som ikkje kan slettast ut. Døden er sterkaste makta på jord. Påskedag tapte døden for Guds kjærleiks makt. Sigeren er vår.

Jesus læresveinar hadde oppfatningar om kva Jesus skulle gjera. Sjølv om dei hadde vandra saman med han i tre år, var det mykje dei ikkje skjøna. Men plutseleg fekk dei ei aha-oppleving. Jesus oppstode var det avgjerande.

Kristen tru bygger ikkje på mennesketankar eller spekulasjonar. Den bygger på faktiske hendingar. Noko har skjedd. Gud har vore verksam på jord. Læresveinane såg det og trudde. Det gjekk opp eit lys for dei.

Kristus er verdas lys. Måtte det lyset stråla inn i kvar ein mørk krok i kvart eit menneskesinn. Då grip Gud inn i historia til kvar og ein.

Geir Ola Tveit
sokneprest i Audnedal

Agenter på oppdrag!

TÅRNAGENT HELG

* Hva betyr de hemmelige symbolene i kirka?
* Hvorfor har kirka tårn og klokke?
* Hvorfor finnes kirka?
* Hva har kirka å fortelle oss?
* Hvem er Jesus?
* Stod han opp igjen på ordentlig?
* Var det noen vitner til at Jesus ble levende igjen?
* Hva betyr det for oss?
* Hvilke skatter er det Jesus snakker om?
* Hva betyr det for meg? Hva er greia, liksom?

Dette var noe av det de åtte tårnagentene skulle finne ut av da de var invitert til tårnagenthelg 12.–13. februar i Konsmo kirke. Oppdrag og mysterier ble løst og ekstra spennende ble det da Torill-politi dukket opp for å fortelle om og vise hvordan politiet jobber for å avdekke fingeravtrykk og spor.

Oppdraget avslutta på søndagens gudstjeneste, da det var flere ting agentene måtte ordne opp i.

Takk til alle for godt utførte oppdrag!

Biskop Stein Reinertsen holdt preken i Grindheim kyrkje søndag 6. februar.

EI DAGSAKTUELL KIRKE

Tekst og foto: Lise Finseth Løland og Liv Birkeland

Besøket av biskop Stein Reinertsen i februar, en såkalt bispevisitas, var en inspirerende og fin opplevelse for både Grindheim og Konsmo menigheter. Programmet var variert og spennende, fra møtet med bønder på Konsmo til elever på ungdomsskolen på Byremo.

I tillegg til gudstjenesten i Grindheim som avsluttet visitasen 6. februar, ble det invitert til temakveld i Konsmo kirke 3. februar. Begge steder talte Stein Reinertsen om hva han tenker om de kristne fellesskapene i vår tid. På temakvelden var det også innlegg av Britt Egebø og Tønnes Seland, som delte sine perspektiv på det samme.

Tydelige og gode innledere, hver med sine vinklinger og opplevelser av hva det vil si å være kirke anno 2022. Tønnes Seland og Britt Egebø sittende i benken, Stein Reinertsen til høyre.

Søk til sentrum

Det var menighetene selv som hadde valgt «En dagsaktuell kirke i våre bygder» som tema for kvelden i Konsmo. Biskopen innledet med å minne om at verden og virkeligheten vi lever i endrer seg. Da må kirka også endre seg. Samtidig er kirkas kjerne den samme, nemlig bekjennelsen om Jesus Kristus. «Kirkas oppgave er å være med å skape tro. Det gjør vi gjennom å fortelle historien om Jesus. Og kirka er alle som samles om denne troa. Men hvem er det som tror?» spurte biskopen.

«Enkelte ser på tro som en ramme, og så kan de si at noen er utenfor den rammen mens andre er innenfor. Jeg tenker annerledes og ser mer på tro som bevegelse inn mot et sentrum», fortalte biskopen. «I hvilken retning går vi? Søker vi inn mot Jesus? Har vi et mål? I stedet for å lage rammer som fort definerer folk utenfor, vær heller til hjelp med å lede inn mot sentrum.

Husk Paulus, som sa at han alltid takket Gud for menigheten i Korint. Sjøl om det var masse rot der. Ja, hadde dette vært i vår tid og på Sørlandet, så hadde menigheten i Korint havna på førstesida av Fædrelandsvennen hver eneste dag! Likevel takka Paulus Gud for dem. Det samme gjelder ikke menigheten i Galatia. Der var ikke problemet rot og uenighet, men at de hadde vendt seg bort fra Jesus.»

Kirke for alle

Videre minnet biskopen om at det er mye skjult tro, også i Konsmo og Grindheim: «Ikke alle er som Peter, som raskt vendte seg om til Jesus. For mange er det en lang prosess og ikke like enkelt. Vi må aldri snakke ned et menneskes tro!»

Stein Reinertsen snakket videre om at trosbekjennelsen beskriver ei hellig, allmenn kirke. Ordet allmenn er nesten gått ut av dagens språk, men det betyr altså noe som er for alle. Dette er altså noe som bekjennes i kirkene hver eneste søndag, at kirka er til for alle, og ikke bare noen få som passer inn i en ramme. «Kirka må alltid være lokal, i det miljøet og for de menneskene som er der. Skal vi være aktuelle må vi være gode til å lytte til folk: Hva de tenker, hva de er opptatt av, hva som er utfordringene deres,» sa biskopen og oppfordret til å ha «dobbeltlyttende ører». Det betyr å både ta inn over oss omgivelsene, samfunnet og folkene rundt oss, samtidig som vi lytter til Guds ord.

«Vår kjærlighet må også være rettet to veier: mot Gud og mot vår neste. Begge deler! Hvis ikke er vi ikke kirke. Spørsmålet er da, hva er menneskene i gamle Audnedal opptatt av? Og hva kan vi som kirke bidra med? Jeg tror at skal vi være aktuelle, så må vi bruke det språket som når inn til mennesker aller mest. Det er diakoni, det vil si nestekjærlighet gjennom handling.

Hva skal vi med kirka?

Innenfor psykologien snakkes det om eksistensiell smerte. Dette er noe de fleste mennesker har følt på, i sterkere eller svakere grad. Det handler om vonde følelser knyttet til å være til og skulle leve et liv. Biskop Stein Reinertsen nevnte fire punkt der kirkas budskap er relevant og dagsaktuell i møte med ulike former for eksistensiell smerte:

1. Mangelen på en åpenbar mening med livet.
   Kirkas svar er at jeg lever fordi Gud vil jeg skal leve. Og meningen er å elske Gud og min neste.

2. Mulighet til å leve mitt liv slik jeg ønsker det.
   Mange føler seg fanga midt mellom fortid og framtid, mellom det som binder oss fast og bekymringer for hvordan ting skal bli. Kirkas svar er at Guds nåde og kjærlighet setter oss fri til å være den vi er. Det handler ikke om å skape seg et image. Nei, det viktigste bildet er ikke det vi skaper av oss selv, men det bildet vi er skapt i.
3. Det faktum at vi er aleine som menneske.
   Kristen tro kan ikke ta vekk at vi kan føle oss aleine. Vi er likevel aldri aleine. Gud er alltid der, i livet.
4. Dødens uunngåelighet
   Smerten knyttet til død og tap kan ikke kristne tro ta vekk, men den kommer i et annet lys. Det var en dag da døden døde, den dagen Jesus stod opp igjen.

Jesus sa: Den som tror på meg skal aldri dø. I kirka forkynner vi dette, for alle mennesker.

- Alltid noe godt i hanskerommet

Tønnes Seland delte noen refleksjoner om hvordan den lokale kirka har utvikla seg i løpet av hans levetid. «Ja, bare i mi korte levetid har mye endra seg,» sa han med et smil og fortale videre om barndommens gudstjenester i følge med farfar, hvor forferdelig stille han måtte sitte i kirkebenken, og belønninga som pleide vente på ham i bilens hanskerom på vei hjem.

Som konfirmant opplevde Tønnes Seland også kirka som ganske streng: «Sokneprest Bergland formante og skjente ofte på oss. Men han kunne også si: «Dere er jo tross alt unge,» og ga oss dermed litt ekstra slingringsmonn.» Denne strengheten har Seland også møtt seinere, men han kunne også fortelle om det motsatte: «Da jeg var ganske ung mista jeg en god kompis. Da møtte kirka møtte oss på det jeg vil kalle en raus måte. Det som betydde noe, var det som vi kjente på og følte på. Det var dette som ble anerkjent, og vi ble ikke bare møtt med at det sikkert var ei mening med det som hadde skjedd. Vi fikk lov til å være slik vi var.»

Samlivsspørsmål

Omgifte har vært en diskusjon blant folk og også innad i kirka. Kan folk som er skilt få gifte seg igjen? Her har også flere prester endra syn opp i gjennom. «Hvorfor har de endra syn?» spurte Tønnes Seland. «Erfaring har gjort dem klokere! De har sett eksempler på folk som har vært uheldige inn i et ekteskap. Da er det fint om de på nytt får anledning til å gifte seg i kirka si.»

«Det er ikke til å legge skjul på at homofili-diskusjonen i kirka har vært vondt. Dersom en likevel skal si noe positivt om dette, så er det at

(Forts. side 6)

UNGDOMMEN SERVERTE GODE SPØRSMÅL

Tekst og foto: Geir Ola Tveit

Under bispevisitasen besøkte biskop Stein Reinertsen Byremo ungdomsskole. «Å besøke elever og snakke med dem er noe av det jeg ser frem til med glede under en visitas,» sa biskopen i sitt foredrag på slutten av visitasen. Det var satt av en time til dette besøket, og den timen gikk fort.

For at elevene skulle forstå hva en biskop arbeider med, fikk de en enkel gresktime. Ordet biskop kommer fra to greske ord: Epi og skopås. Epi betyr til. Skopås betyr å se. Biskopen sin oppgave er altså å ha tilsyn med menighetene, gjennom å oppmuntre og motivere.

Elevene hadde forberedt en rekke spørsmål, og biskopen tok dem på strak arm:

- Hvorfor ble du biskop?
- Hva er det vanskeligste med jobben?
- Hvorfor velger du å være kristen?
- Hva mener du om synd?
- Må man være døpt for å være en kristen?

Dette er bare noen få eksempler på de mange spørsmålene ungdommen stilte. På slutten av timen ble biskopen spurt om likekjønnet samliv. Han var overrasket over at det spørsmålet ikke kom før. Det er tydeligvis noe ungdommer lurer på, og biskopen ga et grundig svar. Han hadde tydeligvis blitt utfordret på det området mange ganger før.

Etter hvert svar stilte biskopen et spørsmål til eleven: «Var det et svar?» spurte han for å forsikre seg om at eleven hadde fått et godt nok svar.

Biskopen hadde en svært god opplevelse på Byremo ungdomsskole. «Dere har all grunn til å være stolte av ungdommene dere har her, og det er tydelig at lærerne gjør en veldig god jobb,» sa han etter besøket. «Jeg skulle ønske dere som er voksne hadde fått høre hvor kloke disse ungdommene er! De stilte meg noen veldig gode spørsmål!»

Mot slutten av besøket dresset biskopen seg opp i full skrud. I bakgrunnen lærer og kirkelig ansatte som denne gang var tilskuere.

(Forts. fra s. 5: Ei dagsaktuell kirke:)

Leder i soknerådet Vigdis Finseth takka biskopen etter visitasgudstjenesten, med hjemmestrikka ullsokker og boka om Grindheim kyrkje.

situasjonen har gjort at mange har fått en anledning til å reflektere litt mer. Og da finner en ut at ting ikke alltid er svart og kvitt. At andre har en oppførsel vi kanskje ikke forstår. Og at det er mer rom nå for at en kan slite med forskjellige ting.»

At flere kan være lykkelige

Britt Egebø hadde det siste innlegget, før vi avrundet kvelden med kaffi, kaker og samtale. Hun satte også den dagsaktuelle kirka i perspektiv med en historie om biskop Kristian Schjelderup, som hun husker godt fra oppveksten i Høvåg. Han var nemlig fast sommergjest der. Det var den samme Schjelderup som i 1961 ordinerte den første kvinnelige presten i Norge, Ingrid Bjerkås. Det at kvinner kunne være prester, var for mange utenkelig. Men så har det altså skjedd ei utvikling, og nå er det en naturlig del av kirka.

Selv om kirka på noen måter har blitt mer åpen, så opplever vi samtidig at flere melder seg ut. «Vi har mista mange medlemmer i kirka, og per i dag er det 66 % av befolkninga som er medlem i den norske kirke,» fortalte Britt Egebø. «Før var det tilnærma 100 %.».

Et raust fellesskap

«For meg er kirka ei livsløpskirke. Den følger oss gjennom heile livet. Og selv om noen er bekymra for utmeldinger og at kirka er blitt mer åpen for andre, så synes jeg vi kan glede oss dersom det betyr at flere kan være lykkelige,» sa Egebø, og framholdt at det er viktig at kirka har rom for samtaler, også samtaler om ting som er vanskelig.

Britt Egebø er medlem i menighetsrådet i Konsmo og i Lyngdal kirkelige fellesråd. Hun ønsker ei kirke som heile tida fornyer seg, tilbyr aktivitet og fellesskap, og ikke nødvendigvis bare det som skjer på søndagenes gudstjenester. Hun avsluttet med denne viktige påminnelsen: ***«Vi skal være rause! Vi har en Gud som inviterer til fellesskap. Kirka er for alle!»***

KRYSSORD

Hele seks kloke hoder hadde greid å løse forrige kryssord-nøtt og sendt svaret inn til redaksjonen. Av disse var det Arthur Birkeland som kan innkassere lefser fra øverst i Ås-kleivan. Og det er bare for Vigdis Finseth å holde hella varm, for lefser blir også gevinst for dette kryssordet.

Send løsnings-setningene eller bilde av ferdig utfylt kryssord til redaktøren, enten som melding til 930 56 787 eller per epost til birkeland3112@gmail.com. Frist: 1. juni 2022

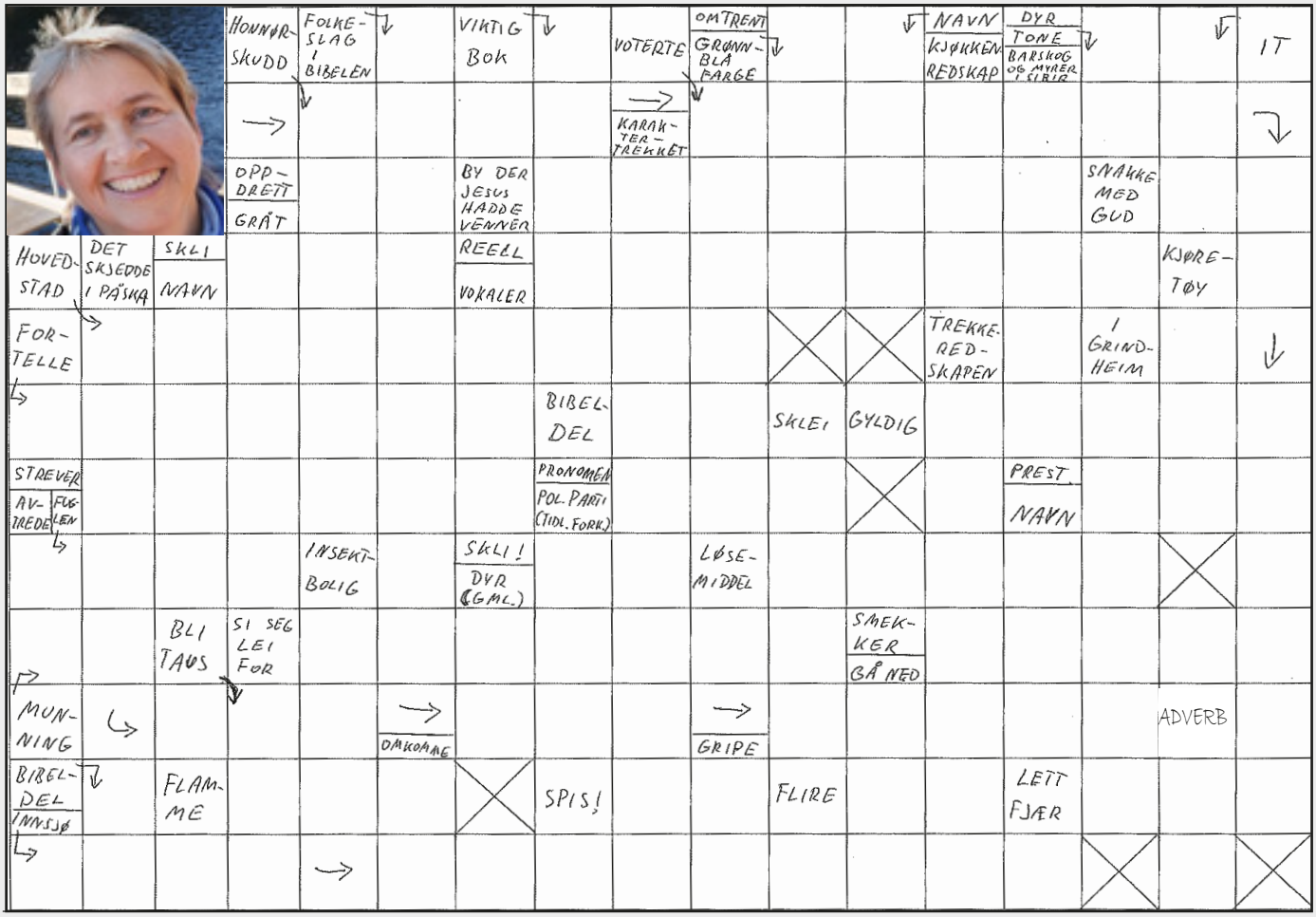

HISÅSEN

Turtips

Tekst: Lise Finseth Løland, Foto: Aud Irene Hobbesland

Alle veier fører til Rom er et utrykk vi har hørt, men i Grindheim fører mange veier til Hisåsen. Her kan du komme via Byremo sentrum, Hårtveit, Grindheim og Selandsdalen for å nevne noen.

Nå vil ikke menighetsbladet lede folk på ville veier, så vi velger å publisere en godt merket sti opp. Denne turen ligger ute på nett hos blant annet Visit Sørlandet og Lister friluftsråd.

Start bak Byremo videregående skole, der det også er greit å sette fra seg eventuell bil. Følg blå merker inn til lysløypa, ta til venstre og følg lysløypa omtrent til Byremo barnehage. Ta så av til venstre, ned i Rekedalen, så går løypa videre på skogsvei, sti og i terreng til toppen med utsikt til Selandsdalen, Øvre Ågedal og Øvre Øydnevatn.

Oppe på Hisåsen har Grindheim idrettslag satt opp en gapahuk i et spennende design som gjør turmålet mer trivelig. Gapahuken er tegnet av Drag arkitektur og bygd av elever ved Byremo videregående skole.

Turen er middels krevende og ca 7 km frem og tilbake, og med en høydeforskjell på ca. 230 meter. Det er mulig å gå turen som ei rundløype ved for eksempel å ta nedturen via Grindheim, jamfør at det er mange veier til Hisåsen.

God Tur!

Vi snurrer LYKKEHJULET!

I fjor arrangerte soknerådene i Konsmo og Grindheim digital basar til drift av Menighetsbladet. Dette ble en formidabel suksess, - og i år gjentar vi lotteriet!

Basaren blir sendt direkte på facebooksiden
«KIRKENE I AUDNEDAL» FREDAG 22. APRIL FRA KL. 18.00.
Andakt av sokneprest Geir Ola Tveit og trekning av masse flotte gevinster!

Det koster kr 20 per lodd. Du kan kjøpe lodd på flere måter.
Enten ved å bruke **VIPPS til nr 508586,**
eller **komme innom kirkekontoret på Konsmo,**
eller sette inn penger på **konto 3108.20.07450** (merk «lodd»).
Du må heller ikke blir overrasket om det en dag skulle sitte en loddselger for menighetsbladet på butikken eller komme på døra di.

Takk for din støtte til Menighetsbladet for Audnedal!

Hilsen Grindheim sokneråd og Konsmo menighetsråd

Av gevinster kan nevnes

- ✓ Hagebenk
- ✓ Lefser
- ✓ Velværepakker
- ✓ «Læringstårn»
- ✓ Pledd
- ✓ Rettetang fra Salong Mini
- ✓ Gavekort Astrids hud- og fotterapi
- ✓ Gavekort Mirakel Foto
- ✓ Gavekort Valand juletregård
- ✓ Lego
- ✓ Digital kjøkkenvekt

SOKNEPRESTEN

- vikarierer som konstituert prost

Rett etter at bispevisitasen i Audnedal var over, dro prosten i Lister og Mandal, Geirulf Grødem, nordover. Han har for tiden ulønnet permisjon og arbeider som stasjonsprest på Bardufoss flystasjon. 7. august er han tilbake på kontoret i Lyngdal.

Noen må utføre proste-oppgavene mens Geirulf Grødem er borte. Valget falt på sokneprest i Audnedal, Geir Ola Tveit.

Prosten har mange administrative plikter, og han er foresatt for de 19-20 prestene i prostiet. Det er mange samtaler, møter og arbeid foran datamaskinen. Litt av prostens tjeneste er avsatt til menighetsarbeid, og Grødem har naturlig nok hatt denne tjenesten i Lyngdal sør, der prostesetet er.

Den konstituerte prosten skal bare ha en gudstjeneste i Lyngdal sør, slik at lyngdølene vet hvem vikaren er. Resten av menighetstjenesten blir i Lyngdal nord.

For å få timeplanen til å gå i hop, har Geir Ola satt bort andaktene på Byremo omsorgssenter, noen konfirmanttimer og noen gudstjenester til kolleger. Han tar begravelser, vigsler og administrerer konfirmantundervisningen selv.

Dette innebærer at menighetene vil treffe andre prester på noen av vårens gudstjenester. I påska kommer for eksempel pensjonert prest Paul Otto Daasvand.

FNs bærekraftsmål 2:

UTRYDDE SULT

Illustrasjoner: Mari Kvale

Ett av ni mennesker er underernært[3]. Hvem er de? Hvilke ansikter skjuler seg bak statistikken? De finnes over hele verden, men de fleste bor i Asia, Afrika og Latin-Amerika, og det er flere kvinner enn menn[4].

At en person er underernært, betyr at hun eller han ikke får oppfylt de daglige minimumsbehovene for næring i et år. Antallet underernærte har økt i perioden 2014 til 2017. FNs matvareprogram peker på klimaendringer og væpnede konflikter som to av årsakene til økningen[5]. Når regnet uteblir år etter år og folk mister både avlinger og husdyr, er det et skremmende eksempel på hvordan klimakrisen rammer.

Når sivile i konfliktområder ikke får tak i mat, viser det hvor brutale krigers skjulte konsekvenser kan være. Dette illustrerer hvordan de ulike bærekraftsmålene henger sammen.

Sult henger også tett sammen med fattigdom, og for å løse sultproblemet må vi bekjempe fattigdom. Videre trengs det målrettet innsats for et bærekraftig landbruk. FN-organisasjoner og andre internasjonale aktører kan hjelpe utviklingsland å videreutvikle landbruket sitt på en måte som er bærekraftig, og som motvirker sult. Klarer vi å forbedre levekårene for småbønder og landløse arbeidere i jordbruket, og sikre flere kvinner tilgang til såkorn, fôr, gjødsel, redskaper og teknologi, har vi kommet et godt stykke på vei.

Teologisk refleksjon

«Gi oss i dag vårt daglige brød», heter det i bønnen Jesus lærte disiplene å be (Matteus 6,11). Troen på Gud og tilliten til Guds omsorg gjelder hverdagen og dens grunnleggende behov. Får vi ikke daglig den næringen vi trenger, vil vi miste livskraften og bukke under. Det var en virkelighet Jesus kjente godt fra sin egen samtid, på samme måte som den rammer millioner uskyldige og forårsaker lidelse og død i vår tid.

«Vårt daglige brød» er det vi trenger hver dag, med en påminning om at nok er nok. Vi behøver ikke hamstre, og vi skal ikke legge oss til forbruksvaner som belaster naturen og fellesskapet unødig.

Jesus lærer oss å be i flertall, i solidaritet med alle som sulter. Vi skal ikke bare være opptatt av å tilfredsstille egne behov, men kjempe – i bønn og arbeid – for en verden hvor alle får den maten de trenger. «Dere skal gi dem mat!» sa Jesus til disiplene da mange tusener var uten mat i ødemarken. På underfullt vis ble knappe ressurser forvandlet til nok mat for alle. En del av underet var at fisken og brødene ble likt fordelt til alle. Slik ble matmangel snudd til overflod *(Matteus 14,15–21).*

SPØRSMÅL

- Hvilken mening har det å be «gi oss vårt daglige brød» i vårt overflods- og konsumsamfunn?
- Det er sagt:
  «Hvis jeg er sulten,
  er det et materielt problem;
  hvis min neste sulter,
  er det et åndelig spørsmål.»
  Hva har andres sult med tro og åndelig liv å gjøre?

UTFORDRING

Hvordan kan vi følge Jesu bud om å gi mat til de fattige, på en måte som både ivaretar verdigheten til dem som mottar, og styrker deres egen evne til å brødfø seg selv?

BØNN

Jesus Kristus, du livets brød,
bryt uretten i stykker.
Jorda er din.
Lær oss å dyrke den med visdom og varsomhet.
Gi oss å dele vårt daglige brød.
Alt og alle i dine hender, Gud.
Amen.

Mi salme

– Ann Jenny Byremo Kirkedam –

Foto: Ellen Brude

Salmane har omringa meg heilt frå barnsbein av. Eg møtte salmane i kyrkja, på Sveindal bedehus, på Byremo bedehus og på barneskulen. Gjennom allsong kom tonane inn, og gjennom pugging av salmevers i lekse på skulen kunne eg ein del av dei utanåt. Om eg kunne orda utanåt, var det nok ikkje teksten som gjorde at eg likte songane, for eg skjønte nok ikkje alltid det eg song. Men gleda i allsongen var sterkt til stades, både i skuletimar, gudstenester og møte.

Som vaksen fekk eg nye møte med salmane. Brått var det ikkje berre melodien som gjorde at eg likte ei salme, men teksten blei også oppdaga. Eg kunne heilt på eiga hand oppdage ei salme gjennom allsong eller gjennom at andre formidla dei, mellom anna gjennom artistar som fatta interesse for salmane og gav ut CD-ar. Opp gjennom åra har eg funne og finn stadig nye salmar som eg legg til favorittlista mi. Nokre av salmane elskar eg som ei bøn til Gud, andre som lovprising til Gud. Eg tykkjer det er fasinerande at salmane er blitt til gjennom mange hundre år og at eg kan kjenne fellesskap med tekstforfattaren og Gud gjennom salmane. Slik kjenner eg mellom anna band til Lina Sandell. Andre gonger veit eg ikkje ein gong kven som laga salmen, men kan kjenne på glede over felles tru mange hundre år tilbake. Eg kjenner også glede over slektningar som tilbake i tid kan ha funne oppmuntring i salmane medan dei song dei i Grindheim kyrkje!

I mange år har ein av mine ynglingsbøn-salmar vore Lær meg å kjenne dine veier. At tonane er laga i Åseral gjer den ekstra spesiell. Men det dukkar stadig opp nye favorittar, og den siste favoritten fekk eg servert på Stjernekamp av Bjørn Tomren. Den er skrive av Jakob Sande og heiter Du er min los. Den summerer så godt korleis Jesus er i mitt liv. Han er min nære ven og medvandrar. Før han tar meg til himmelen, skal eg leve eit liv på jord med gleder og sorger, medgang og motgang. Men Han er der, lyset eg treng, Han er min los som gjer at eg er viss på at kva som enn kjem, blir eg leia gjennom. Frå barnsbein av, kom Han til meg. Eg trudde ordet om at Han døydde og stod opp for meg. Eg trur på at Han bur i meg. Og bøna om at Han sin kjærleik skal prege meg og løfter om hans nærleik veit eg er kjelda mi til at eg har ro og glede.

Det er gildt å få synge dette - åleine eller i allsong!
Så heldige me er som har ein rik salmeskatt i tonar og tekst!

DU ER MIN LOS

Du er min los
på leia eg dreg,
du er mitt ljos
på nattville veg.

Sjølv om du vankar
langt her i frå,
i mine tankar
bur du enn då.

Der skal du bu
som song i mitt sinn,
venen min,
du som einast er min.

Der skal din kjærleik
vere mi bøn,
der skal din nærleik
vere min løn.

Einsam eg stod
og du vart min del:
blod av mitt blod
og sjel av mi sjel.

NYTT MISJONSPROSJEKT I KONSMO MENIGHET

Tekst: Jorunn Birkeland

Arbeid for Det norske misjonsselskap (NMS) har lange tradisjoner i Konsmo. Allerede i 1847, bare fem år etter at selskapet ble stiftet i Stavanger, startet en misjonsforening for NMS i Konsmo.

Det var særlig kvinneforeningsarbeidet som kom raskt i gang. Følgende foreninger finnes det skriftlige kilder for har sendt bidrag til NMS:

- Konsmo kvinneforening
- Helle og Konsmo kvinneforening
- Viblemo og Gislefoss kvinneforening
- Espeland kvinneforening
- Nepstad kvinneforening
- Åsan kvinneforening
- Birkeland og Fiddan kvinneforening
- Barstad kvinneforening
- Hægeland kvinneforening
- Hellevand kvinneforening
- Iveland kvinneforening
- Mosland kvinneforening
- Ågedal kvinneforening

Alle disse foreningene sendte penger til NMS, men noen av dem støttet også andre misjoner som for eksempel Sjømannsmisjonen, Indremisjonen og Israelsmisjonen. Opp gjennom årene har de fleste norske misjonsorganisasjonene hatt virksomhet i Konsmo, så en kan trygt si at Konsmo har vært ei misjonsbygd.

Selv om både tidene og menneskene forandrer seg, tror jeg viktigheten av å være til hjelp for andre ligger dypt i oss alle. I et gammelt misjonsregnskap for Indremisjonen fant jeg dette fra året 1889:

Konnismo.
5. Jan. N. G. Hægelands Potetager…
Kroner 3.00

Dette var Nils Gasesen Hægland, som blant annet er tippoldefar til Reidun Bakken og Hege og Bente Johnsen. Og han er min oldefar.

Magne Mølster er prest for NMS i Estland. Han forteller at de nå forbereder seg på å ta imot flyktninger fra Ukraina. De er også i direkte kontakt med lutherske kirker i det nå krigsrammede landet. – Jeg vil oppfordre oss alle til å be for ukrainerne og lederne deres, men også Putin og Russland. Be om at krigen ikke skal spre seg!
Foto: Marit Mjølsneset (NMS)

Året etter bidraget fra denne «misjonsåkeren» døde både Nils og to av hans små barn i løpet av en måned. Han ble 49 år. Alle ble jordfestet samme dag. Utenom det som står i kirkebøkene, er opplysningene om denne gaven til misjonen det eneste skriftlige materialet jeg har funnet om ham. Jeg synes det er en fin påminnelse om at vi står i en større sammenheng og at vi skal føre misjonsarbeidet videre.

Det er i denne sammenhengen at også Konsmo menighet står og vil være med og støtte et prosjekt som NMS har i Estland. Det vil bli ofringer i kirka og kanskje andre arrangementer. Sammen med den estiske evangelisk-lutherske kirke samarbeider vi om menighets- og kirkebygging i Mustamäe og Saku. Der er kirkebyggene i ferd med å reise seg, og menighetene har vokst fra null til over hundre medlemmer i løpet av en tiårsperiode. Arbeid blant barn og unge er viktig siden dette var strengt forbudt i 50 år under sovjetisk styre.

Konsmo menighet støtter kristent mediearbeid av og for ungdom, magasin, radiosendinger, film og innhold til sosiale medier. På denne måten støtter vi opp om menighetsbygging i et av Europas mest sekulariserte land. I fremtiden vil det komme mer informasjon om prosjektet her i menighetsbladet.

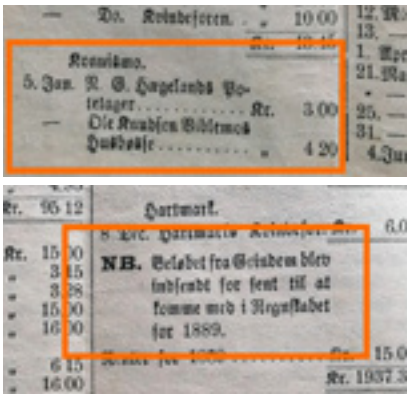
Konnismo.
5. Jan. N. G. Hægelands Potetager . . . . . Kr. 3.00
NB. Beløbet fra Grindem blev indsendt for sent til at komme med i Regnskabet for 1889.

Tidsskriftet Sennepskornet fra 14. mars 1890 beskriver bidraget fra Nils G. Hægeland sin potetdyrking. Legg også merke kommentaren: «NB. Beløbet fra Grindem blev indsendt for sent til at komme med i Regnskabet for 1889.»

ET WONDERFULT LIV

Tekst og foto: Ragnhild Huseby Solås og Trine Merete B. Salvigsen

«Jeg var familiens sorte får», forteller Jeanne Ryan. «Og forlot kirken jeg hadde vokst opp i. Men vet du hva? Jeg kom til himmelen likevel. Jeg kom jo til Norge!» ler hun. Jeanne kom fra USA til Byremo for seks år siden. Her har hun leilighet i huset til sønnen, Morgan Ryan, og svigerdattera, Susann. Jeanne er glad for å ha familien og de to barnebarna sine i nærheten.

Det var et stort steg for Jeanne som 70-åring å flytte fra storbylivet i New York til lille Byremo. «Norge er et flott land å bo i. Det er så mange muligheter! Jeg kan savne restauranter og kafeer. Det ville vært lettere å ta imot besøk hvis det var hotell, motell eller lignende her. Men i hverdagen setter jeg stor pris på å kunne tappe drikkevann rett fra krana. Egg og gulrøtter smaker bedre her, men kanskje ikke tomatene! Også savner jeg Kentucky Fried Chicken!»

Pay it forward

For tida kan du finne Jeanne på Byremo læringssenter to ganger i uka som frivillig hjelper i engelsk-undervisningen (se bildet). «Hvorfor gjør du dette?» spør jeg. «Jeg ønsker å gi noe tilbake. Jeg har fått så mye! Når jeg kan bidra her, føler jeg at jeg har en plass i lokalmiljøet. Jeg ønsker å gjøre noe godt for andre mennesker og utgjøre en forskjell i menneskers liv. Hvis dette kan hjelpe folk til å komme videre i livet, er jeg glad for å kunne hjelpe.»

Verdighet og respekt

Jeanne har lang erfaring i å undervise. Da hun forlot den katolske kirken hun hadde vokst opp i, sluttet hun seg til den unitariske kirken. Jeanne forklarer: «Pilegrimskirken som den først het, kom med immigrantene. Unitarene har ingen trosbekjennelse. De er uenig med tradisjonell kristen lære om treenigheten og forsoningen. Læren til unitarene bygger på seks verdier og to av disse er veldig viktige for meg: Verdighet og respekt.

I kirken prekes det over tema som er aktuelle i samfunnet og alltid med grunnverdiene i bunn. Du trenger ikke å tro på noe. For eksempel er et spørsmål om du tror på en Gud, vanskelig å svare på. Mange religioner har oppstått som følge av at folk trenger svar på viktige spørsmål som: Hvem er vi? Hva er meningen med livet? Og hva skjer etter døden?. Religioner forsøker å gi svar på dette. Unitarene tror at du må søke svar selv."

«Hva tenker du om Jesus?» spør jeg. «Han var en stor lærer og et godt eksempel. Men om han var Guds sønn og frelser, er vanskelig å svare på. Dette er titler folk har gitt ham. Kristen tro er at Jesus frelste menneskene ved å dø for oss. Men jeg vet ikke,» svarer Jeanne.

Barn trenger noe å tro på

«Som unitarer tror vi på en åndelig dimensjon i livet og at den og verdiene våre veileder oss. Preking og opplæring er veldig viktig for oss. Jeg var med i mange år som trosopplærer. Det er viktig for barn å få opplæring. Psykologiske studier viser at barn går gjennom en trosutvikling. For barn er det viktig å ha en fortelling å sentrere livet sitt rundt, noe som skaper mening for dem og som de kan tro på. Vi vet ikke om de blir værende i denne troen når de blir eldre, men vi må legge et grunnlag for dem. Med utgangspunkt i bibelfortellinger lagde vi ulike program og samtaleopplegg for ulike aldersgrupper. Der kunne vi diskutere ulike etiske dilemma og tema som er viktig for dem.

Nye perspektiv

Etter hvert tok Jeanne mer utdanning selv og naturlig nok ble det studier i teologi og verdensreligioner. «Jeg lærte så mye! Du vet, når jeg vokste opp ble jeg fortalt at vi ikke måtte studere noe som ville få oss til å tvile. Under studiet hadde jeg en veldig intelligent og kunnskapsrik, jødisk lærer fra Belgia som var barn av Holocaust-overlevere. Jeg hadde lært historie ut fra en kristen forståelse, men her fikk jeg et nytt perspektiv da jeg lærte om jødedommen.

Da jeg vokste opp var det lite samarbeid mellom kirker. Som katolikk fikk jeg høre at de som gikk i den protestantiske kirken, hadde en utvannet lære. Jeg trodde oppriktig at Gud ville straffe meg hvis jeg hadde noe med protestanter å gjøre. Det artige er jo at ei protestantisk venninne jeg fikk seinere, hadde lært akkurat det samme om oss katolikker.»

Jeanne er etterkommer av irske immigranter og vokste opp i et nabolag med irske, katolske familier. De holdt sterkt på sin nasjonale identitet. Hun husker to familier som var annerledes, en jødisk og en tysk. Jeanne var den eneste jenta som ble sendt av moren sin til disse familiene for å leke med barna der. Det var en kulturell opptur, forteller hun. Da Jeanne var seks år gammel, døde moren. Sammen med tre brødre ble hun sendt på barnehjem. Der var det strengt adskilte gutte- og jenteavdelinger, så det var først seinere i livet hun fikk mer kontakt med brødrene sine igjen.

Høye hæler og rasisme

«En god ting med å vokse opp på barnehjemmet, var at det var barn av ulik etnisitet der. De fleste var svarte og en del var puertoricanere. Det ga meg en erfaring som andre irske barn ikke fikk. Jeg fikk gode og nære venner der. I det irske miljøet var det eksempelvis motstand mot at svarte skulle få kjøpe bolig i samme nabolag. For da ville eiendommene synke i verdi!

Jeg hadde vokst opp i den tro at både høye hæler og rasisme var avskaffet! Høye hæler ødela jo beina. Men selv om slaveriet var avskaffet, levde rasismen videre. Jeg trodde svarte hadde det like godt som oss, at det fantes svarte leger og advokater som bodde i like gode samfunn som jeg gjorde. Men sannheten var at mange lærere på svarte skoler ikke fikk betalt, og skolene var i dårlig forfatning uten oppvarming og bøker. De svartes historie var en skjult historie. Det var vi hvite som definerte fakta i historien og så på resten som folklore.

> I have had a wonderful life, wonderful experiences, worked with and met wonderful people!

Gjennom borgerrettsbevegelsen på 1960-tallet ble det protestert på dette og krevd like rettigheter for svarte og hvite. Fremdeles er det mye sinne over uretten. Vet du, da politistyrker først ble organisert i USA, var det for å fange rømte slaver. Mange opplever at denne mentaliteten sitter i politiet ennå. Men «Black Lives Matter», og det er fortsatt viktig å kjempe. Det samme gjelder for amerikanske urfolk og deres historie. Vi lærte myten om at cowboyene hadde utryddet dem. De var langt fra utryddet, men kjempet for å overleve.»

(Forts. side 18)

MØTER MED ULIK TRO

Tekst: Ragnhild Huseby Solås

Å snakke med mennesker om hva de tror på, er alltid spennende. Møter med ulik tro kan berike oss og utfordre oss på hva vi tror på selv. Hva er felles og hva skiller? Hva er viktig i troen deres og hvordan «gjør» de troen sin? For tro handler om både å tenke og å gjøre.

I menighetsbladet har vi i noen artikler møtt mennesker fra ulike trosretninger, enten andre kristne eller folk fra andre religioner. For eksempel Kedish Tesfarmariam fra den koptisk-ortodokse kirka som fortalte om hvordan hun feirer jul og nyttår. Og Ferial Ibrahim Mohamed Omar, også hun fra Eritrea, som fortalte om sin muslimske tro.

I denne utgaven møter vi Jeanne Ryan fra den Unitariske kirka. Ord og begrep som denne kirka bruker, ligner mye på det vi bruker i vår lutherske kirke. Noe er altså likt, og noe er forskjellig. Læremessig er det flere ting som skiller den fra den kristne kirka, for eksempel synet på Jesus som frelser. I den kristne kirka har vi trosbekjennelsen som vi sier fram hver gudstjeneste. Der bekjenner vi blant annet at Jesus er frelser, noe som er sentralt for påska vi nå skal feire. (Se også andakten side 2, om hvem Jesus er.) I den unitariske kirka tenker de: Hvem vet? Kanskje er han frelser? Kanskje ikke? Det samme gjelder for om Jesus regnes som guddommelig eller ikke, og om han er del av tre-enigheten.

På gudstjenester i vår lutherske kirke leser vi Bibelen, hører på prekener, sier fram trosbekjennelsen og synger om hva vi tror på. Vi kan ta del i nattverd og vi feirer høytider. Å ta del i nattverd for eksempel, er en konkret måte å se, kjenne og smake at Gud gir oss nåde. Vi feirer også overganger i livet som dåp, konfirmasjon, bryllup og samles for å ta en verdig avskjed med de som dør. Vi utfører ritualer og «gjør» troen vår. Unitarene gjør faktisk mye av det samme, men innholdet og betydningen kan være ulik det vi kristne legger i det. Å være et godt medmenneske er for mange en viktig del av det å utføre det de tror på og de verdiene de har. Det gjelder for kristne, unitarer, humanetikere, muslimer, hinduer og andre, og også for de som tenker at de ikke tror på noe.

Vi håper at du har utbytte av å lese om hvordan forskjellige mennesker i Audnedal tror og tenker. Denne ganga er det Jeanne Ryan som forteller om det hun tror på og om verdiene som er viktige for henne.

«Unitarisk kristendom eller unitarisme er en gren av kristendommen som legger vekt på antitrinitarisme, fornuftsbasert og dogmefri tro. De unitariske kirkesamfunn oppsto på 1560-tallet som en direkte følge av reformasjonen i Transilvania og Polen.

Felles for de fleste unitarkirker er at de betrakter treenighetslæren som uforenlig med troen på at Gud er én, derav navnet «unitar» (fra latin: unitas, som betyr «énhet»). Allikevel stilles den enkelte unitar fritt til selv å bestemme sitt forhold til treenighetslæren og andre dogmer. Dette har ført til at det i mange land – og særlig i Tyskland og USA – har vokst fram unitarmenigheter som enten har forlatt kristendommen eller som består av både kristne og ikke-kristne grupperinger.

Kilde: Wikipedia

Stort og smått

frå Grindheim og Konsmo

Konsmo kirke 13. mars: Fra venstre sokneprest Geir Ola Tveit, fadderne Simen Omland og Tone Kristine R. Omland, foreldre Jan Viblemo og Mia (Gerd Marie) Viblemo med dåpsbarnet Odin, storebror Elias, storesøster Luna Sofie og fadderne Karl Gustav Kjær og Anne Lene Kjær.
Foto: familien

Konsmo kirke 13. februar: Fra venstre sokneprest Geir Ola Tveit, Nina Valand og Per Øyvind Nordland Rækken med dåpsbarnet Marit Cecilie Valand Nordland.
Foto: Richart Håland

Grindheim kyrkje 6. februar: Ella Lovise, Anna Johanne Basilier Øydna , Kim-Andre Høyland med dåpsbarnet Jakob Elias og sokneprest Geir Ola Tveit.
Foto: Vigdis Finseth

Konsmo kirke 13. februar: Thea Bakke og André Ågedal med dåpsbarnet Sander Ågedal.
Foto: Richart Håland

Grindheim kyrkje 6. mars: Prest Per Ragnar Haraldstad hadde konfirmert begge foreldra til dåpsbarnet Ella Marie, og også døypt storebrørne hennar. Frå venstre: Per Ragnar Haraldstad, Trine Usland, Renathe Tollefsen, Anita Ro med dåpsbarnet Ella Marie, foreldra Espen Andre Tollefsen og Camilla Tollefsen.
Foto: Lise Finseth Løland

Denne gjengen kom til Konsmo kirke 16. januar for å motta 6-årsbibel. Fra venstre Julian Birkeland Skuland, Filip Vrålstad, Nora Egebø, Morten Håland.

Foto: Liv Birkeland

I år var det Jakob Brandsdal Salvigsen og Tilde Håland Haugen som stod for tur til å få 6-årsbibel frå Grindheim sokneråd. Jakob fekk vi knipsa i kyrkja, mens mammaen til Tilde dokumenterte ein nøgd 6-åring når dei kom heim frå gudstenesta.

Foto: Lise Finseth Løland og Monica Håland

Grindheim kyrkje 29. januar: Ellinor Marie blei boren til dåp av foreldra Guro og Roy Espen Foss.

Foto: Lise Finseth Løland

HÅP I EN DRÅPE VANN

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Kirkens Nødhjelp markerer 75-års jubileum i 2022, med håp som overordnet tematikk. Her i Audnedal støtter menighetene opp om årets fasteaksjon, med konfirmantene i spissen. Ta vel imot bøssebærerne tirsdag 5. april.

Det er krig i Ukraina, hundretusener er på flukt og en alvorlig humanitær krise utvikler seg. Kirkens Nødhjelp med søsterorganisasjoner var raskt på plass med akutt nødhjelp som rent vann, mat, tepper og hygieneartikler til flyktningene.

Kirkens Nødhjelp utfører arbeid på vegne av kirkene i Norge. Organisasjonen redder liv og krever rettferdighet, og jobber både med nødhjelp i krisesituasjoner i tillegg til langsiktig arbeid. Pengene som samles inn i fastetiden går til Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden. Dette gir oss mulighet til å raskt mobilisere når kriser oppstår, slik som vi nå gjør for innbyggerne i Ukraina.

Fokuslandet for årets fasteaksjon er Malawi. Tidligere i år ble landet rammet av flom, og Kirkens Nødhjelp var til stede med krisehjelp. I tillegg jobber vi også med langsiktig bistandsarbeid i landet, blant annet gjennom klimatilpasset jordbruk gjennom vanning via dryppsystemer.

Vi gleder oss til å mobilisere, slik at stadig flere mennesker får tilgang til rent vann!

Takk for at du er med!

Takondwa Phanga er agronom og bruker yrket sitt til å få bønder i Malawi ut av fattigdom.

Foto: Kirkens Nødhjelp.

God fasteaksjon!

Redaksjonen

KVINNEFOREINING PÅ BYREMO

Me startar opp att kvinneforeining på Byremo i regi av NMS.

Den fyrste måndagen i kvar månad vil me møtast på:

Byremo bedehus i kaffistova.

Oppstart den 4. april kl. 11:00.

Alle er hjarteleg velkomne!

Lurer du på noko, kan du ta kontakt med Vigdis Finseth på nr. 958 84 502.

LIVET ER ET VALG

Stine Sofies Stiftelse

Tekst: Ragnhild Huseby Solås, Foto: Stian Rønvåg

«Jeg kunne ikke gjøre mer for Stine Sofie.
Jeg kunne ikke vaske klærne for henne eller hjelpe henne med leksene mer.
Men jeg kunne gjøre noe for alle de andre som er utsatt for vold.»
Dette fortalte Ada Sofie Austegard i Byremohallen en onsdagskveld i februar.

Helselaget og Bygdekvinnelagene i Grindheim og Åseral inviterte til foredrag. Josefine Sveindal og Marie Seland innledet med sangen «Ei Grindheims-natt» der ei av strofene er: Kjærlighet leve bak nattsvarte ruta. Det samme gjør smerte og sår». Ada Sofie Austegard trakk tråden fra at det er mye kjærlighet og glede innenfor vinduene, men sikkert også sorg, smerte og savn. Og slik er det i mange hus rundt om i Norge. Bak vinduene kan det sitte mange med nettopp disse følelsene.

Ada Sofie Austegard beskrev noe av sorgen og smerten hun gikk gjennom da dattera Stine Sofie, sammen med venninna Lena Sløgedal Paulsen, ble voldtatt og drept for 22 år siden. «Jeg ville lage en hage for Stine Sofie med alle de fine blomstene vi fikk da hun døde. Jeg sto i hagen og spadde, havtåka lå tungt i Grimstad og det passet sinnstilstanden min også. Jeg var konstant kvalm, alvorlig sjuk og gal av sorg. Da så jeg opp på ansiktet til mannen min, stefar til Stine Sofie, og så smerten i ansiktet hans. «Hvordan skal det gå med oss som familie?» tenkte jeg. «Nå står det og faller med om hvordan jeg tar dette. Da tok jeg et valg. I dette huset skal det igjen bli latter og glede. Jeg trenger bare litt tid.» «Det skal du ikke tenke på nå», sa mannen min. «Jo, det må jeg tenke på hver dag, hver time, hvert minutt og hvert sekund.» Dette var før begravelsen, men valget var gjort. Det var mitt livs viktigste valg! Det var ikke lett, men jeg sto i det og reiste meg opp igjen. Så startet jeg Stine Sofies stiftelse. Det er jo et helt liv siden! Men jeg vil stå opp hver morgen og gjøre en innsats for en verden uten vold og overgrep» fortalte hun.

> Det var mitt livs viktigste valg! Det var ikke lett, men jeg sto i det og reiste meg opp igjen.

«Vi kan ikke eksponere de voldsutsatte barna, men vi som jobber i stiftelsen gjør alt vi kan for å rette fokus på temaet. Vi ønsker å være modige og kompromissløse på barnas vegne og å komme ut blant folk. Det gir mening i det meningsløse.» Det har resultert i Stine Sofies stiftelse som jobber for å hjelpe voldsutsatte barn. I tillegg har de også jobbet for å få endringer i lovene som skal ivareta fornærmede og etterlatte i straffesaker, noe som har ført til 57 lovendringer.

Stiftelsen har et senter der barna kan komme sammen med søsken og en trygg voksen omsorgsperson og være med på aktiviteter og undervisning. Der kan de få være sammen med andre som har opplevd det samme. De slipper å føle seg annerledes, ensomme eller føle på skam. «Jeg har lært å få en venn», fortalte en gutt da han ble spurt om hva han hadde lært. «Jeg har aldri hatt en venn før.» Arbeidet har fått en egen post i statsbudsjettet med tilskudd på 36 millioner hvert år. Det siste nye er et feriesenter i Lillesand for barn og unge som har vært utsatt for vold.

> Har dere hatt personlig trener noen gang? Det må dere aldri finne på å få dere!

I forbindelse med jobben i Stine Sofies stiftelse, ble Ada Sofie Austegard kjent med Cecilie Skog, polfarer og eventyrer som har vært på de høyeste fjelltopper i verden. Cecilie inviterte henne med på tur over Grønlandsisen for å markere at det var ti år siden Stine Sofie ble drept. Ada Sofie fortalte levende og festlig om hvordan hun som helt utrent, både fysisk og med det å være ute i naturen, måtte begynne å trene. Første uka gikk hun 30 minutter til jobb hver dag, andre uka heiv hun en sekk på ryggen, tredje uka la hun litt mer vekt i sekken og fjerde uka slepte hun bildekk etter seg – gjennom Grimstad sentrum på vei til jobb! Etter råd fra fysioterapeuten fikk hun etter hvert personlig trener. «Har dere hatt personlig trener noen gang? Det må dere aldri finne på å få dere! Det var så fælt! Jeg blir kvalm hver gang jeg ser ham!» Ada Sofie lo godt sammen med salen da hun fortalte dette.

Turen over Grønlandsisen ble gjennomført på 22 dager. Tanken om at hun skulle få så mye tid til å tenke, klekke ut ideer og forberede taler til politikere underveis, ble skrinlagt. De to første dagene gikk lett, men de neste 20 dagene klarte hun bare å tenke en tanke: Ett skritt til! «Jeg grein så mye at jeg måtte stoppe av og til for

Ada Sofie Austegard, til høyre, fortalte levende og engasjert om «Livet er et valg». Her står hun sammen med lederen av Grindheim bygdekvinnelag, Kirsti Øydna. Helselaget og Bygdekvinnelagene i Grindheim og Åseral inviterte til stor dugnad for Stine Sofies stiftelse i Byremohallen.

lette på brillene sånn at tårene kunne renne ned. Jeg kom fram, ikke først og fremst takket være muskler og fysisk styrke, men ved hjelp av tankene og viljen. Det er her det sitter», sa hun og pekte mot hodet.

For igjen å få oppmerksomhet rundt arbeidet, bestemte hun og teamet i stiftelsen seg for å sykle fra Lindesnes til Nordkapp. «Vi kom jo innom hver krik og krok i landet. Vi fikk fortalt om jobben vår for de utsatte barna og fikk fortalt barna om alarmtelefonen for barn og unge. Vi kunne se at antall innringinger økte etter hvert som vi fortsatte på turen. Neste prosjekt var å gå fra Trondheim til Oslo. Underveis var det mange flotte folk som stilte opp for oss. Videre i 2019 la vi ut på rotur og hadde en seilbåt med i følget. Vi inviterte barnehager om bord og hadde pedagoger som underviste. På hvert sted fikk vi avtalt møter med kommuneledelsen, ordfører og helsevesenet. Vi har også gått barnevandrerstien. Det var veldig spesielt å se filmen «Yohan» og sterkt å gå den turen. Jeg tenkte også på alle de barna som nå har vandret veien innom stiftelsen.»

«Beregninger viser at 100 000 barn i Norge blir utsatt for vold og overgrep i Norge hvert år. 5-6 babyer blir drept hvert år som følge av vold. 500 barn er innom Stine Sofie-stiftelsen i året. Det er bare 0,5 % av disse barna. Foreldrepakken er utarbeidet av stiftelsen for å forebygge og hjelpe. Foreldre møter programmet hos jordmor og på helsestasjonen i første omgang. De får også tilgang til en app og en hjelpetelefon de kan ringe til når det røyner på.

> „Vi ønsker at foreldre skal få hjelp og veiledning før alvorlige ting skjer.

Mange foreldre er slitne og noen kan gjøre ting de ikke ville gjort i en normal tilstand. Sønnen min hadde kolikk og jeg var så sliten, så jeg kjenner til det. Jeg kunne ha hevet ham ut av vinduet! Jeg fikk hjelp hos helsesøster. Hun sa at det er helt normalt å tenke det, men ikke normalt å gjøre det. Vi ønsker at foreldre skal få hjelp og veiledning før alvorlige ting skjer. Vi mener også at det er viktig at barn blir lært opp til hva som er lovlig seksuell atferd. Vi lærer dem jo at det ikke er lov å stjele eller lyge. De må få opplæring i hva som er lovlig og ulovlig at voksne gjør med kroppene deres også! Derfor lærer vi dem om forplantningsprosessen. Vi forklarer dem i detalj og de tar det helt naturlig. Det er både interessant og gøy å snakke med barna om dette,» fortalte Austegard.

Det store frammøtet denne onsdagskvelden viser at temaet engasjerer og berører. I lokalmiljøene er det mange gode krefter som jobber for at barn skal ha det godt. Vi har mange gode nabolag, ulike frivillige lag og foreninger og engasjerte, dyktige fagfolk som er ansatt i barnehager, skoler og helsevesen. Det ble orientert om at helsestasjonene i Lyngdal kommune har tatt i bruk Foreldrepakken som nevnt over. Her kan foreldre få veiledning og hjelp og slik kan man forebygge. Som i alle forhold i et lite lokalmiljø, så er det viktig at vi bryr oss om hverandre og hjelper hverandre til å gi barn og unge en god hverdag.

Ordinert til prest

(Forts. fra side 13)

I 1998 ble Jeanne ordinert til prest som første kvinne i den unitariske kirken i Arizona. Det var en stor begivenhet. Hvordan praktiserer hun troen sin i dag, uten en kirke eller forsamlingshus å gå til? «Tjeneste er en verdi jeg holder høyt. Jeg må spørre meg selv: Hvor kan jeg gjøre en tjeneste? Hvor kan jeg utgjøre en forskjell? Hvor har jeg muligheter til å hjelpe? Jeg prøver å være tro mot verdiene mine: Verdighet og respekt. Det har en åndelig dimensjon for meg. Det er mange måter å være en religiøs person på. Slik prøver jeg å leve ut troen min, ved å være en snill person, men så har jeg jo «my evil twin», vet du,» smiler hun. «Det at jeg har kommet til himmelen her, får meg til å tro på en gud. Og jeg håper jeg får leve i 20 år til! Det er mye jeg har lyst til å lære ennå.»

SPAREBANKEN SØR

VASLAND PUKKVERK
GRUSING - HØVLING - KANTSLÅTT - BRØYTING - STRØING
Tlf: 971 90 835

LØKKAN TRE
www.lokkan.no

VAKTTELEFON HELE DØGNET:
900 98 006
www.landes.no
landesbegravelsesbyra
LANDES
BEGRAVELSESBYRÅ
FLEKKEFJORD – FARSUND – LYNGDAL – MANDAL

Grindheim Bil & Mek. Verksted AS
Tlf. 38 28 02 10
- Reparasjon, oppretting og lakkering
- Bensinstasjon
- Blomster og gaver

Vasland Maskin AS
Mob.: 917 13 701 | post@vasland.no | www.vasland.no

BYREMO LÅS
Ånen Leland
Tlf. 916 36 145
byremolas@leland.no
Løkkan 13, 4529 Byremo
– LÅSER OG SYSTEM –

Salong Mini
Velvære
38 28 19 11

B. Strisland
4525 Konsmo

TRANSPORTFORRETNING
Tlf. 38 28 17 76 – 90 58 17 76

THORSLAND ELEKTRO
Aut. ElektroEntreprenør

Mob. 909 76 777
Mail. post@thorslandelektro.no
www.thorslandelektro.no

HKS BYGG AS
Stig Løland 911 77 139

Traktor AS
Farsundveien 135, 4580 Lyngdal
www.traktoras.no
Tlf: **38 34 51 03**

PRO Technics AS
* Salg og installasjon av PA utstyr.
* Vedlikehold og reparasjon.
* Salg av projektorer og lerret.
* Spar miljøet, reparer utstyret!

* E-post: **post@protechnics.no**
* Telefon: **402 84 384**

VI BYGGER
SLIK
DU
ØNSKER

konsmo hus
Konsmo Fabrikker a.s
E-post: firmapost@konsmohus.no
Telefon: 38 28 13 00

VELKOMMEN 2022
TIL GUDSTJENESTER

Stille time
Konsmo kirke:
13. april, 25. mai og 22. juni Kl. 20–21
En kaffikopp til slutt, for de som vil slå av en prat.
Velkommen!

GRINDHEIM KYRKJE

	OFFER	
14. april kl. 1100	Maritastiftelsen	Skjærtorsdag. Paul Daasvand
18. april kl. 1100	NMS Misjonsprosjektet	2. påskedag. Paul Daasvand
1. mai kl. 1100	Kirkens Bymisjon	Arbeidernes dag. Tårnagenter
15. mai kl. 1100	Konfirmantene bestemmer	Samtalegudstjeneste
17. mai kl. 1200	Kirkens Nødhjelp	
5. juni kl. 1100	Menighetsbladet	1. pinsedag. Jan Austad
19. juni kl. 1200		Friluftsgudstjeneste

KONSMO KIRKE

	OFFER	
10. april kl. 1100	Misjonsprosjektet	Palmesøndag. Paul Daasvand
17. april kl. 1100	Bibelselskapet	1. påskedag. Paul Daasvand
8. mai kl. 1900	Konfirmantene bestemmer	Samtalegudstjeneste
17. mai kl. 1030	Kirkens Nødhjelp	
5. juni kl. 1930	KRIK Norge	1. pinsedag. Jan Austad
12. juni kl. 1200		Friluftsgudstjeneste

– Med forbehold om endringer –

– SLEKTERS GANG –

Konsmo

Døpte: Marit Cecilie Valand Nordland, Sander Ågedal, Odin Viblemo.

Døde: Ingeborg Persson, Ruth Alice Smedsland, Inger Vårdal *(gravlagt i Vigmostad)*, Sigbjørn Røiland.

Grindheim

Døpte: Ellinor Marie Foss, Jakob Elias Basilier Øydna, Ella Marie Tollefsen.

Døde: Torkjel Bransdal.

TEMAKVELD 11. MAI

Vårens siste temakveld i Grindheim er
Onsdag 11. mai kl. 1930.
Temakvelden vil foregå i
auditoriet til **Byremo videregående skole.**

Denne gang er temaet:
Hva er meningen med livet: Jorda eller himmelen?
Sokneprest Geir Ola Tveit innleder.
Enkel servering. Samtale.
Alle velkommen!

Følg med på: lyngdal.kirken.no | Facebooksiden Kirkene i Audnedal eller kontakt kirkekontoret.

DEN NORSKE KIRKE
Konsmo og Grindheim menigheter